

MEIJÄN
maakunta

Maakuntauudistuksen rahoituslinjaukset

Jarno Turunen

Muutosjohtaja

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Eduskunnan työllisyys- ja tasa-arvovaliokunta

Asiantuntijakuuleminen 14.6.2017

Yleiskuva

- Valtakunta: sote- ja maakuntauudistus tärkeää viedä määrätietoisesti eteenpäin, lait antavat selkänojan eteenpäin
- Pohjois-Karjala: vahva yhteinen tahtotila uudistuksen toteuttamiseen (esim. Siun Sote)
- Valmistelun rahoitus: maakunnat tehneet valmistelua omaehtoisesti, valtion mukaantulo valmistelun rahoitukseen tärkeää
- Valtakunnalliset palvelukeskukset: kustannustehokkaat edelläkävijäratkaisut turvattava

Rahoitusmalli ja rahoituskriteerit

- Maakuntien tarpeeseen perustuva laskennallinen rahoitusmalli on oikeudenmukainen ja yksinkertainen
- Rahoituksen tultava maakunnille **yleiskatteellisena**
- Maakuntien rahoitusmuutoksen vuoden 2023 loppuun ulottuva **siirtymävaihe on riittävä**
- Sosiaali- ja terveystuudistuksen hengen mukaisesti **hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painoarvoa laskelmissa on korotettava** selvästi. Alle prosentin osuus on täysin riittämätön.
- Kasvupalvelukriteereissä tärkeää huomioida maakunnan **työttömyysaste**
- Maakuntien erilaista **aluerakennetta** mittaavat rahoituskriteerit puuttuvat lähes täysin, asukastiheydessä oikeutetumpi laskenta perustuu **vesistöisyyden huomioivan maakunnan kokonaispinta-alaan**

Yhden maakunnan taloudelliset vaikeudet eivät saa vaarantaa muiden taloutta

- **Taloudellisiin vaikeuksiin ajautuneen maakunnan harkinnanvarainen rahoituskorotus on toteutettava valtion toimesta** eikä muiden maakuntien kokonaisrahoitusta vähentämällä.
- Maakuntien harkinnanvarainen rahoitusmalli voi pahimmillaan merkitä ns. dominoefektiä, missä muutkin kuin vaikeuksiin joutunut maakunta ajautuu äkkinäisellä rahoitusleikkauksella taloudellisiin vaikeuksiin.
- Maakuntien taloutta ei saa vaarantaa yliopistosairaaloiden ja keskitettävien toimintojen mahdollisella kustannuskehityksellä, on löydettävä keinot ja riittävät ohjausmekanismit kustannusten hillintään myös tältä osin.
- Valtakunnallisten palvelukeskusten (erityisesti ICT) kustannuskehitys voi olla riski maakuntien taloudelle.

Maakuntien keinot taloudenpidossa rajallisia – myös tulopohjaa laajennettava

- Veropohjan eroja **alueiden kesken tasaava, oikeudenmukainen maakuntaverotus** on otettava käyttöön mahdollisimman pikaisesti. Maakuntien toiminnan, talouden ja oikean itsehallinnon takaamiseksi tämä on välttämätöntä.
- Niin kauan kun maakuntaverotus puuttuu, ei kaikkia maakunnan hankkimia maksu- ja myyntituloja tule poistaa rahoituslaskelmien pohjana olevista käyttökustannuksista. **Maakunnilla on talouden haasteissa oltava jossain määrin sopeuttamiskeinoja tulopuolella mm. myyntituloilla.**
- **Maakunnan muihin tehtäviin (mm. aluekehittäminen) on saatava esitettyä korkeampi indeksikorotus**, koska muuten vaarantuu tärkeä omaehtoinen kehittämistyö elinkeinopuolella